

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

*UREDA ZA VETERINARSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2019. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ

O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

**UREDA ZA VETERINARSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2019. GODINU**

Broj: 03-16-1-725/20

Sarajevo, juli 2020. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	5
	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	5
	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	7
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	9
1.	KRITERIJI	9
2.	REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA	9
3.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
3.1	Organizacija i rukovođenje	10
3.2	Finansijsko upravljanje i kontrola	11
4.	BUDŽET	11
5.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	12
5.1	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	12
5.1.1	<i>Ugovori o djelu</i>	12
5.3	Bilans stanja	13
5.3.1	<i>Popis sredstava i obaveza</i>	14
5.4	Pregled dinamike zapošljavanja	14
6.	JAVNE NABAVKE	15
7.	OSTALO	15
7.1	Novčane donacije	15
7.2	IT sistem	16
8.	KOMENTARI	17
	PRILOZI	17

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured)** koja obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2019. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji **Ureda** prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2019. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od **Ureda** u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo **Ureda** je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi s revizijom finansijskih izvještaja **Ureda** za 2019. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije **Ureda** za 2019. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od **Uredu** u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizion dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *Ured nije uskladio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji s važećim odlukama Vijeća ministara BiH (tačka 3.1. Izvještaja);*
- *Ured je nastavio s praksom netransparentnog angažmana osoba na osnovu ugovora o djelu (tačka 5.1.1. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Ureda** je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrhovito i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje **Ureda**, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji

regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 17.07.2020. godine

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2019. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o finansiranju institucija BiH.

2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je finansijsku reviziju Ureda za 2018. godinu, sačinio Izvještaj o finansijskoj reviziji te izrazio pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje Ureda i pozitivno mišljenje na usklađenost poslovanja, uz skretanje pažnje na neusklađenost Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji s važećim odlukama Vijeća ministara BiH te netransparentno i učestalo angažovanje osoba putem ugovora o radu na određeno vrijeme bez provođenja konkursne procedure. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih slabosti.

Ured je postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i izvijestio nas o preduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka u cilju nadilaženja nepravilnosti identifikovanih u Izvještaju o obavljenoj reviziji za 2018. godinu.

Uvidom u preduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

Ocjena realizacije preporuka	Realizovana	Realizacija u toku	Nerealizovana
Ured još uvijek nije usaglasio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji s Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH i Odlukom o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH.			
Ured je pribavio saglasnost Vijeća ministara BiH te u septembru 2019. godine donio Pravilnik o uslovima i načinu korištenja službenih specijalizovanih vozila.			
Ured je nastavio s praksom angažmana osoba na osnovu ugovora o djelu na poslovima istim ili			

sličnim predviđenim sistematizacijom radnih mjesta.			
Nije izvršeno prilagođavanje kako bi ADNAOMIS sistem (sistem za praćenje bolesti životinja) mogao preuzimati podatke od AIMCS sistema (sistem za identifikaciju i kontrolu kretanja životinja).			
Nisu osigurana sredstva za provođenje nultog popisa koji je preduslov za potpuno korištenje AIMCS sistema.			

Realizaciju preporuke koja se odnosi na unapređenje procesa planiranja budžeta na pozicijama troškova materijala i ugovorenih usluga nije bilo moguće ocijeniti, s obzirom na okolnosti privremenog finansiranja tokom čitave 2019. godine.

3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Ured je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH i Odlukom o kriterijima za uspostavu jedinica interne revizije u institucijama BiH, internu reviziju u Uredu bi trebalo obavljati Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH. Utvrđeno je kako u 2019. godini Jedinica interne revizije Ministarstva nije niti planirala niti obavljala internu reviziju u Uredu.

3.1 Organizacija i rukovođenje

Rukovodstvo Ureda čine direktor, zamjenik direktora i sekretar Ureda koje je 04.10.2016. godine imenovalo Vijeće ministara BiH na period od četiri godine.

Ured još uvijek nije uskladio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji s Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH i Odlukom o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH. Naime, institucije Vijeća ministara BiH su bile u obavezi da do kraja aprila 2014. godine usklade pravilnike o unutrašnjoj organizaciji s navedenim odlukama.

Ured je, putem resornog ministarstva, proslijedio Prijedlog pravilnika nadležnim institucijama radi pribavljanja potrebnih mišljenja. Pribavljena su mišljenje Ureda za zakonodavstvo BiH i Ministarstva pravde BiH. Nakon što se dobije mišljenje Ministarstva finansija i trezora BiH, Prijedlog pravilnika se, u skladu s procedurom, planira dostaviti Vijeću ministara BiH. Prijedlog pravilnika je dostavljen Ministarstvu finansija i trezora BiH 25.03.2019. godine.

PREPORUKA 1

Ured je obavezan da uskladi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji s Odlukom o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH.

3.2 Finansijsko upravljanje i kontrola

Ured je u značajnoj mjeri implementirao sistem finansijskog upravljanja u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH i podzakonskim aktima. Pored zakonskih i podzakonskih akata koje u svom radu primjenjuje, Ured je, u cilju uspostave odgovarajućeg sistema internih kontrola, usvojio veći broj internih akata koji se odnose na realizaciju određenih kategorija rashoda, naplatu prihoda, blagajničko poslovanje i druge. Ured je dokumentovao i mapirao ključne poslovne procese, utvrdio i procijenio rizike koji mogu uticati na realizaciju ciljeva te uspostavio registar rizika. Također, Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH dostavljen je Godišnji izvještaj o finansijskom upravljanju i kontroli za 2019. godinu.

Međutim, utvrđeno je da registar rizika nije ažuriran tokom godine te da nije uspostavljen sistem izvještavanja rukovodioca institucije o najznačajnijim rizicima. U Godišnjem izvještaju nisu navedene mjere koje se planiraju preduzeti na daljem razvoju finansijskog upravljanja i kontrole.

PREPORUKA 2

Potrebno je unaprijediti sistem finansijskog upravljanja i kontrole vezano za ažuriranje registra rizika te uspostaviti sistem izvještavanja za praćenje najznačajnijih rizika.

4. BUDŽET

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2019. godinu¹, Uredu su odobrena sredstva u iznosu od 5.524.000 KM, što je na nivou odobrenog budžeta iz prethodne godine. U okviru odobrenog budžeta, predviđena su i sredstva u iznosu od 504.000 KM za program posebne namjene - Nastavak borbe protiv bruceloze u Bosni i Hercegovini. S obzirom na to da je navedeni Zakon usvojen tek krajem 2019. godine, Ured se tokom godine finansirao na osnovu četiri odluke Vijeća ministara BiH o privremenom finansiranju institucija BiH.

Ured je raspolagao i prenesenim sredstvima iz 2018. godine na osnovu novčanih donacija, u ukupnom iznosu od 1.258.901 KM. Dakle, Ured je ukupno raspolagao sredstvima u iznosu od 6.782.901 KM.

Ured je, u skladu s Instrukcijom o prestrukturisanju rashoda budžetskih korisnika za 2019. godinu i Odlukom o prestrukturisanju rashoda Ministarstva finansija i trezora BiH, prestrukturisao odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 248.000 KM. S obzirom na okolnosti i uslove poslovanja u vrijeme privremenog finansiranja, izvršeno prestrukturisanje odobrenih sredstava za rashode ocijenjeno je kao opravdano.

Ured je utvrdio Program rada za 2019. godinu i dostavio ga Vijeću ministara BiH koje ga je usvojilo u okviru Godišnjeg programa rada Vijeća ministara BiH. Izvještaj o radu za 2019. godinu je 12.02.2020. godine, putem Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, upućen Vijeću ministara BiH na razmatranje.

¹ Službeni glasnik BiH, broj 84/19

5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ured je sačinio Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za period od 01.01. do 31.12.2019. godine i dostavio ga nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima. Godišnji izvještaj je sačinjen u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Instrukcijom za sačinjavanje godišnjeg izvještaja o izvršenju Budžeta budžetskih korisnika, izuzev obrazloženja o stanju stalnih sredstava u obliku stvari i prava nakon provedenog popisa u tekstualnom dijelu izvještaja.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, u periodu od 01.01. do 31.12.2019. godine, ukupno ostvareni rashodi Ureda iskazani su u iznosu od 5.419.018 KM, odnosno 80% u odnosu na raspoloživa sredstava.

Finansijski značajniji rashodi odnose se na: bruto plaće i naknade plaća (1.973.756 KM), ugovorene usluge (1.523.062 KM), naknade troškova zaposlenih (336.732 KM), troškove materijala (227.711 KM) i unajmljivanje imovine i opreme (91.656 KM).

Tokom godine bruto plaće i naknade su isplaćene u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH za prosječan broj od 78 zaposlenih.

Troškovi materijala najvećim dijelom se odnose na troškove nabavke pasoških knjižica (56.110 KM), ušnih markica (51.351 KM) i laboratorijskog materijala (39.663 KM).

Od ukupnih izdataka za ugovorene usluge, finansijski značajniji troškovi se odnose na medicinske i laboratorijske usluge (857.701 KM), usluge za suzbijanje zaraznih bolesti (451.990 KM) i neto izdatke po osnovu ugovora o djelu (119.251 KM).

Rashodi za unajmljivanje imovine i opreme odnose se na unajmljivanje prostora i zgrada u iznosu od 64.072 KM, unajmljivanje skladišnog prostora (19.783 KM) te na unajmljivanje parking prostora (7.800 KM). Troškovi zakupa prostora se najvećim dijelom odnose na zakup prostora u Banjoj Luci u kojem je smještena Agencija za obilježavanje životinja. Predmet ugovora o zakupu s fizičkom osobom je zakup 275,73 m² poslovnog prostora za koji se plaća zakupnina od 4.258 KM i 426 KM poreza na prihod od imovine, kao i skladišnog prostora od 113,51 m² za koji se plaća zakupnina od 1.135 KM i 114 poreza na prihod od imovine. Dakle, Ured godišnje za usluge zakupa fizičkoj osobi, bez poreza, plaća 64.721 KM.

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

5.1.1 Ugovori o djelu

Uprkos višegodišnjim preporukama Ureda za reviziju da se preispita opravdanost angažovanja osoba putem ugovoru o djelu za poslove stalnog karaktera, Ured tokom 2019. godine nije preduzeo nikakve aktivnosti radi racionalizacije ovih rashoda. I dalje se angažuje značajan broj osoba za obavljanje poslova koji su sistematizovani, odnosno predviđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji ili nisu sistematizovani, ali su stalnog karaktera i radi se o poslovima iz nadležnosti Ureda. Procedura izrade novog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, koja traje godinama, još uvijek nije okončana, a postojeći Pravilnik nije usklađen sa stvarnim potrebama Ureda.

Za ove namjene je s 31.12.2019. godine utrošeno ukupno 160.951 KM, od čega se 119.251 KM odnosi na sredstva iz budžeta, a ostatak na sredstva iz donacija. Po ovom osnovu ukupno je angažovano 29 osoba. Od tog broja, za obavljanje poslova čišćenja na graničnim prijelazima angažovano je devet osoba za što je utrošeno ukupno 30.000 KM. Na poslovima iz nadležnosti Ureda kao što su administracija i održavanje baze podataka, kontrola ušnih markica, kontrola faktura i dokumentacije za unos u ISFU sistem, provođenje procedura javnih nabavki, kontrola obrazaca i slično, angažovano je ukupno 14 osoba na duži vremenski period, od čega osam osoba čitavu godinu. Za ove angažmane utrošeno je ukupno 127.484 KM. Ostale osobe angažovane su povremeno za obavljanje drugih poslova koji nisu vezani za opise poslova radnih mjesta, a za koje je ukupno isplaćeno 3.467 KM.

I dalje smo mišljenja kako je praksa angažovanja osoba putem ugovora o djelu netransparentna i neprihvatljiva za javni sektor, posebno kad se radi o angažmanu na duži vremenski period na poslovima koji imaju karakter radnog odnosa. Ovakav angažman bi, eventualno, bio opravdan u izuzetnim slučajevima i to za poslove koji se javljaju povremeno.

PREPORUKA 3

Ured bi trebao angažovati osoblje putem ugovora o djelu samo u iznimnim situacijama i to za poslove koji nisu predviđeni sistematizacijom radnih mjesta i nemaju karakter radnog odnosa.

5.2 Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi u 2019. godini iznose 8.118.628 KM, a odnose se na prihode od izvršenih veterinarskih pregleda na graničnim prijelazima (7.158.096 KM), prihode od izdatih veterinarsko-zdravstvenih rješenja (421.908 KM), prihode od obrade i izdavanja veterinarskih certifikata (410.656 KM), donacije (106.520 KM) te ostale prihode (21.448 KM).

Naplata prihoda vrši se u skladu s Pravilnikom o uslovima uvoza i provoza živih životinja, sirovina, proizvoda i nusproizvoda životinjskog porijekla, veterinarskih lijekova i hrane za životinje u BiH, Odluci o visini naknade za obavezne veterinarsko-zdravstvene preglede u prometu preko granice BiH, Odluci o visini naknade za izdavanje certifikata te Naredbi o uplatnim računima za administrativne takse. Naplata prihoda se vrši prije izdavanja rješenja i veterinarskih certifikata jer su korisnici dužni uz zahtjev za izdavanje istih priložiti i propisane uplatnice. Tokom godine vrši se usaglašavanje evidentiranih prihoda u Glavnoj knjizi s podacima iz informacionog sistema za kontrolu, praćenje i evidentiranje uvoznih, izvoznih i provoznih pošiljki animalnog porijekla (VIS sistem).

5.3 Bilans stanja

Ukupna aktiva Ureda na 31.12.2019. godine iznosila je 1.460.146 KM, a sastoji se od kratkoročnih potraživanja (110.331 KM) i neotpisane vrijednosti stalnih sredstava (1.349.815 KM). Kratkoročna potraživanja se najvećim dijelom (108.263 KM) odnose na potraživanja za povrat PDV-a na osnovu novčanih donacija.

Pasiva Ureda iskazana je u zbirnom iznosu od 2.133.886 KM, a čine je kratkoročne tekuće obaveze (567.568 KM), obaveze prema zaposlenim za plaće i naknade (216.503 KM) i izvori

sredstava (1.349.815 KM). Obaveze prema zaposlenim odnose se na obaveze za bruto plaće i naknade za decembar 2019. godine koje su izmirene početkom 2020. godine. Kratkoročne tekuće obaveze se najvećim dijelom odnose na obaveze prema dobavljačima.

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

5.3.1 Popis sredstava i obaveza

Na osnovu odluke Ureda o vršenju popisa i formiranju komisija za popis od 11.12.2019. godine, izvršen je popis stalnih sredstava, sitnog inventara i obrazaca na graničnim prijelazima, obaveza i potraživanja, izdatih i naplaćenih certifikata, ušnih markica za obilježavanje životinja, izdatih i naplaćenih rješenja te laboratorijskog i ostalog materijala na 31.12.2019. godine.

Iako je spomenutom Odlukom utvrđeno da će Centralna popisna komisija sačiniti zbirni izvještaj i dostaviti ga direktoru na usvajanje najkasnije do 15.02.2020. godine, izvještaj je sačinjen tek 12.03.2020. godine. Odluka o usvajanju izvještaja Centralne popisne komisije o izvršenom popisu stanja imovine i obaveza na 31.12.2019. godine donesena je tek 25.05.2020. godine. Popisne komisije u svojim izvještajima su predložile za rashodovanje određena materijalna sredstva. Međutim, s obzirom na to da izvještaj nije usvojen blagovremeno, nisu izvršena odgovarajuća knjiženja u tekućoj godini. Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH utvrđena je obaveza svođenja knjigovodstvenog stanja na stvarno stanje utvrđeno popisom.

PREPORUKA 4

Ured treba godišnji popis obavljati u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH i Uputstvom o popisu imovine i obaveza budžetskih korisnika institucija Bosne i Hercegovine na kraju budžetske godine te na vrijeme okončati radnje vezane za popis sredstava, potraživanja i obaveza.

5.4 Pregled dinamike zapošljavanja

Prema pregledu dinamike zapošljavanja u periodu od 01.01. do 31.12.2019. godine, u Uredu je planirano 80 zaposlenih. Ured je 31.12.2019. godine imao ukupno 79 zaposlenih od kojih je jedna osoba zaposlena na određeno vrijeme.

U decembru 2019. godine su, nakon provedenog javnog oglasa, u stalni radni odnos primljena dva državna službenika i to stručni savjetnik informatički menadžer i viši stručni saradnik za međunarodne odnose. Jedna državna službenica je tokom godine bila angažovana na određeno vrijeme u trajanju od šest mjeseci, uz saglasnost Agencije za državnu službu BiH (ista osoba je nakon konkursne procedure primljena u stalni radni odnos), dok je jedna državna službenica primljena na tri mjeseca do povratka zaposlene sa neplaćenog odsustva. Dva državna službenika su zbog potrebe posla interno raspoređena na druga radna mjesta s istim platnim koeficijentom. Ured je tokom godine napustilo ukupno pet osoba po različitim osnovama (smrt, penzionisanje, istupanje iz službe).

Također, Ured je tokom 2019. godine ocjenjivao državne službenike, a izvještaje o provedenom ocjenjivanju je dostavljao Agenciji za državnu službu BiH.

6. JAVNE NABAVKE

Ured je u novembru donio Plan javnih nabavki za 2019. godinu te izmjenu Plana nabavki u decembru 2019. godine. Za svaki postupak javne nabavke, formirana je komisija koja provodi postupke javnih nabavki.

Prema prezentovanim podacima, Ured je u 2019. godini proveo 14 postupaka javnih nabavki iz tekućih izdataka (šest otvorenih i osam konkurentskih postupaka) te određeni broj direktnih sporazuma. Nakon prethodno provedenih postupka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je 699.098 KM. Finansijski značajniji postupci javnih nabavki odnose se na nabavku vakcinalnih i identifikacionih ušnih markica za vakcinaciju malih preživara (198.540 KM), nabavku laboratorijskih usluga za analizu rezidua veterinarskih lijekova i kontaminanata (257.750 KM), nabavku laboratorijskih usluga monitoringa virusnih bolesti riba i monitoringa avijarne influence kod peradi i divljih ptica (79.210 KM), nabavku usluga laboratorijske dijagnostike za provođenje postvakcinalnog monitoringa bruceloze kod malih preživara (50.000 KM) i nabavku štampanog materijala (84.711 KM).

Predmetom revizije bile su određene, finansijski značajnije i, prema profesionalnoj prosudbi revizora, rizičnije procedure javnih nabavki. Za testirane procedure javnih nabavki nisu uočeni značajniji nedostaci.

7. OSTALO

7.1 Novčane donacije

Ured je u 2019. godini raspolagao sredstvima koja potiču iz donacija u ukupnom iznosu od 1.258.901 KM. Za praćenje realizacije ovih projekata uspostavljeni su zasebni projektni kodovi u ISFU sistemu, a evidentirana su tri projekta. Sredstva su realizovana u skladu s definisanim odredbama zaključenih ugovora s donatorima i internim pravilima i procedurama Ureda. Ukupna realizacija doniranih sredstava u 2019. godini iznosila je 1.018.249 KM, a neutrošena sredstva u iznosu od 240.652 KM su prenesena u 2020. godinu.

Finansijski najznačajniji projekt je „Jačanje izvoznog potencijala i poboljšanje konkurentnosti BiH poljoprivrednih proizvođača“, a koji je finansirala Švedska agencija za međunarodnu saradnju i razvoj (SIDA). Radi se o projektu provođenja programa nastavka borbe protiv bruceloze malih preživara. Na osnovu ovog projekta Ured je u 2019. godini raspolagao s 1.174.082 KM. U tekućoj godini utrošeno je 1.006.627 KM, a ostatak sredstava u iznosu 167.455 KM prenesen je u 2020. godinu.

Ured je 24.12.2019. godine dostavio SIDA-i izvještaj, a nakon toga u aprilu 2020. godine, s obzirom na nastalu situaciju po pitanju pandemije COVID-19 zahtjev za produženje trajanja projekta do 31.12.2020. godine. Zahtjev je donator odobrio putem e-maila, kao i korištenje preostalih sredstava za potrebe provođenja projektnih aktivnosti.

7.2 IT sistem

Informacioni sistem Ureda i Agencije za obilježavanje životinja je kompleksan i sastoji se od četiri bitna sistema: sistem za kontrolu, praćenje i evidentiranje uvoznih, izvoznih i provoznih pošiljki animalnog porijekla na graničnim prijelazima (VIS), sistem za praćenje bolesti životinja (ADNAOMIS), sistem za identifikaciju i kontrolu kretanja životinja (AIMCS) i informacioni sistem u sjedištu Ureda u sklopu kojeg je i DMS sistem (sistem za upravljanje dokumentima). Revizijom informacionog sistema sagledano je stanje u odnosu na prethodne izvještaje i date preporuke.

Korištenjem konsultantskih usluga izrađena je tehnička specifikacija za nabavku novog VIS sistema te je provedena njegova nabavka i implementacija. VIS sistem je u produkciji od druge polovine 2017. godine čime je okončana prva faza projekta. Podaci u VIS sistem su migrirani i integrirani. Spomenuti sistem koriste granični veterinarski inspektori. U planu je druga faza kroz koju bi se izvršila nadogradnja ovog sistema, međutim, nadogradnja još uvijek nije izvršena. Ispitane su mogućnosti migracija spomenutog sistema na Microsoft Cloud platformu kroz postojeći ESA ugovor, odnosno kroz Premier Support usluge. U proteklom periodu nije vršena migracija na Microsoft Cloud zbog nedefinisanog prava vlasništva nad prikupljenim podacima koji se nalaze u VIS bazi.

Zbog neusvajanja budžeta, Ured nije mogao provesti nabavku koja se odnosi na prilagođavanje te stoga ADNAOMIS sistem još uvijek nije prilagođen kako bi mogao prikupljati podatke od AIMCS sistema putem web servisa, odnosno nije ostvareno povezivanje AIMCS s ADNAOMIS sistemom. Prethodno je uspostavljen komunikacioni kanal kao preduslov za implementaciju web servisa i povezivanje AMICS i ADNAOMIS sistema.

PREPORUKA 5

Neophodno je završiti potrebno prilagođavanje kako bi ADNAOMIS sistem mogao preuzimati podatke od AIMCS sistema.

AIMCS sistem posjeduje implementiran podsistem za popis domaćih životinja. Spomenuti podsistem ima implementirane funkcionalnosti georeferenciranja imanja korištenjem GPS-a (Global Positioning System - sistem globalnog pozicioniranja) pametnih telefona. Nije planirano korištenje postojećih PDA (Personal Digital Assistant) uređaja zbog njihove zastarjelosti. Trenutačno se koristi dio aplikacije za goveda, ali još uvijek ne i dio aplikacije za ovce, koze i svinje. Da bi se implementirane funkcionalnosti koristile, neophodno je provesti nulti popis životinja.

Prethodno su provedene aktivnosti u smislu omogućavanja kontinuiteta dobivanja podataka kako bi se počeli koristiti i dijelovi aplikacije koji se trenutačno ne koriste. Usvojen je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o obilježavanju životinja u BiH. Za provođenje nultog popisa još uvijek nisu osigurana potrebna budžetska sredstva pa isti nije proveden.

PREPORUKA 6

Potrebno je osigurati sredstva za provođenje nultog popisa kao preduslova za potpuno korištenje AIMCS sistema. Također, sugerišemo da se AIMCS sistem koristi u što većem obimu dok se ne realizuje nulti popis.

Ured je, u saradnji s Ministarstvom komunikacija i prometa BiH, iskoristio određena prava i pogodnosti iz ESA ugovora. Urađena je analiza u vezi s iskorištenjem dodatnih resursa i servisa koje nudi e-vlada te je zaključeno da trenutno ne postoje preduslovi da se koriste spomenuti servisi.

8. KOMENTARI

Ured je u ostavljenom roku dostavio komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2019. godinu u kojima nije izrazio primjedbe na iznesene nalaze i preporuke te je stoga ovaj Izvještaj konačan, bez korekcija u odnosu na Nacrt Izvještaja.

Vođa tima za finansijsku reviziju

Danijel Jozić, viši revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za finansijsku reviziju

Munevera Baftić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za finansijsku reviziju

Anisa Jusić, revizor, v.r.

Enes Alić, revizor, v.r.

Željko Ćavar, revizor, v.r.

Nerman Velić, IT revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta finansijske revizije

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2019. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2019. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2019. godinu

Ured za veterinarstvo BiH

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Postotak 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	5,349,000	0	5,349,000	4,393,772	82
Bruto plaće i naknade	2,067,000		2,067,000	1,973,756	95
Naknade troškova zaposlenih	317,000	20,000	337,000	336,732	100
Putni troškovi	107,000		107,000	57,451	54
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	78,000		78,000	49,253	63
Izdaci za energiju i kom. usluge	53,000		53,000	33,294	63
Nabavka materijala	634,000	-248,000	386,000	227,711	59
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	75,000		75,000	34,677	46
Unajmljivanje imovine i opreme	100,000		100,000	91,656	92
Izdaci za tekuće održavanje	115,000		115,000	56,317	49
Izdaci za osiguranje	13,000		13,000	9,864	76
Ugovorene i druge posebne usluge	1,790,000	228,000	2,018,000	1,523,062	75
2. Kapitalni izdaci	175,000	0	175,000	6,997	4
Nabavka zemljišta			0		
Nabavka građevina	105,000		105,000		0
Nabavka opreme	70,000		70,000	6,997	10
Nabavka ostalih stalnih sredstava			0		
Rekonstrukcija i invest. održavanje			0		
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Budžet-neposredna potrošnja(1+2+3)	5,524,000	0	5,524,000	4,400,769	80
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	1,258,901	1,018,249	81
Jačanje izvoznog potencijala i poboljšanje konkurentnosti BiH poljoprivrednih proizvođača			1,174,082	1,006,627	
Poboljšanje kontrola zdravlja životinja i nusproizvoda životinjskog porijekla u BiH			79,622	11,122	
Jačanje upravljanja zdravljem akvakulture u BiH			5,197	500	10
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
			0		
8. Ukupno (4+5+6+7)	5,524,000	0	6,782,901	5,419,018	80

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 04.03.2020. godine.

Direktor:
Ljubomir Kalaba

Bilans stanja na 31.12.2019. godine

Ured za veterinarstvo BiH

Tabela II

Opis	31.12.2019.	31.12.2018.	Postotak 2/3*100
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	110,331	700	15,762
Novčana sredstva			
Kratkoročna potraživanja	110,331	700	15,762
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	1,349,815	1,698,567	79
Stalna sredstva	5,681,409	5,831,765	97
Ispravka vrijednosti	4,331,595	4,133,198	105
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	1,349,815	1,698,567	79
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	1,460,146	1,699,267	86

3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	784,072	634,099	124
Kratkoročne tekuće obaveze	567,568	430,616	132
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obaveze prema zaposlenima	216,504	203,484	106
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja			
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obaveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	1,349,815	1,698,567	79
Izvori sredstava	1,349,815	1,698,567	79
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	2,133,887	2,332,666	91
------------------------------	------------------	------------------	-----------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 04.03.2020. godine.

Direktor:
Ljubomir Kalaba

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Ured) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2019. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015.). Rukovodstvo je također obavezno da postupi u skladu sa Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2019. (Službeni glasnik BiH, 84/19) i pratećim uputstvima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Ureda.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 19.05.2020.

Direktor:

Ljubomir Kalaba